

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Vår saksbehandler:
Reidunn Mygland, 22 95 41 96

Vår dato: 22.10.2013
Vår referanse: 201302016-4

Kopi til:

Deres dato: 03.09.2013
Deres referanse: 13/3047

HØRINGSUTTAELSE: STATLIGE PLANRETNINGSLINJER FOR SAMORDNET BOLIG-, AREAL- OG TRANSPORTPLANLEGGING

Det vises til høringsbrev fra Miljøverndepartementet datert 03.09.2013.

Som statens rådgiver og fagorgan i eiendoms, bygge- og leiesaker, er Statsbygg positiv til høringsforslaget som representerer en fornyelse og oppdatering av gjeldende RPR på sentrale politikkområder som klima, bærekraft, transport, sentrumsutvikling, fortetting og jordvern. Vi har følgende innspill til forslaget:

Presisere lokalisering av statlige funksjoner

Statlige mål for lokalisering og steds- og byutvikling er uttrykt i en rekke stortingsmeldinger, rundskriv, retningslinjer, veiledere og programmer. Målene er imidlertid presentert noe forskjellig i de ulike dokumentene og har ulik presisjonsnivå. I 2009 bidro Statsbygg sammen med MD med å utarbeide eksempelsamlingen, «Statlig lokalisering og god by- og stedsutvikling». Grunnlaget for arbeidet var blant annet erkjennelsen av at statlige virksomheter som skal fremskaffe nye lokaler, oftest ikke er kjent med de nasjonale føringer om å bygge opp om en miljøvennlig by- og stedsutvikling. Etatenes egne mål synes ofte å være styrende ved søk etter ny lokalisering.

På denne bakgrunn foreslår vi at lokalisering av statlige bygg presiseres tydeligere i forslaget, for eksempel i et eget punkt. Lokalisering av statlige virksomheter er nevnt i punkt 4.6 og 6.5, men «forsviner» i mengden. I Statsbyggs miljøstrategi er «Lokalisering og stedsutvikling» et av fire satsingsområder, der et av målene er: «Nasjonale føringer for en miljøvennlig by- og stedsutvikling skal inngå i Statsbyggs råd ved lokalisering». En tydeliggjøring av de nasjonale føringene gjennom SPR, og gjerne på en slik måte at punktene er refererbare og «står for seg selv», vil bidra til å styrke Statsbyggs arbeid i lokaliseringoppdrag.

Lokalisering og klimagassutslipp

Lokalisering av virksomheter/bygg har stor betydning for trafikkbelastning og klimagassutslipp. Statsbyggs miljøstrategi sier at «Alle Statsbyggs nybygg skal redusere og dokumentere byggets totale klimagassutslipp fra energibruk, materialbruk og lokalisering/transport» Vi foreslår at det vurderes å ta inn i SPR et krav om klimagassregnskap som grunnlag for lokaliseringsbeslutninger.

Samordning KVU/KS1 og planlegging etter plan- og bygningsloven (PBL)

I punkt 6.3 tas samordning av konseptvalgutredninger og planlegging etter plan- og bygningsloven opp i forbindelse med samferdselssektoren. Potensielt kan det gi store effektiviseringsgevinster dersom SPR gir anvisninger for samordning av disse to «regimene» også for planlegging av statlige bygg/funksjoner.

Som hovedregel i dag skal regjeringens behandling av KVVU/KS1 foreligge før planlegging etter PBL igangsettes. Som statlig byggherre for formålsbygg, erfarer Statsbygg at overgangen fra KVVU/KS1 til planlegging etter PBL kan være utfordrende. I KVVU/KS1-prosessene er ofte ulike nasjonale og regionale interesser som forvaltes av andre myndigheter, samt andre interesser som berøres av tiltaket, mangelfullt utredet. Utydelig målavklaring innenfor areal- og transportplanlegging i KVVU/KS1-prosessen, kan igjen medføre forsinkelser eller stopp i planfasen. Vi foreslår derfor at det tas inn et punkt i SPR som gir grunnlag for å krevne at det lages et planprogram i henhold til PBL parallelt med KVVU/KS1 prosessen, og en samordnet behandling av KVVU/KS1 og planprogram.

Generelt

Forslaget til SPR kan bidra til å styrke og tydeliggjøre den nasjonale politikken. For å styrke praktiseringen av SPR, vil vi anbefale å videreutvikle og samle kunnskapen som ligger til grunn for samordnet areal- og transportplanlegging.

Retningslinjene bør fremstå tydelige og mer konsise. Flere «bør» kan med fordel erstattes med «skal» eller «må». Under «må» fremgår at det i storbyområdene er et mål at veksten i persontransporten skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Dette kan også gjelde for mellomstore og små byer og tettsteder.

Vennlig hilsen

Harald Vaagaasar Nikolaisen
Administrerende direktør

Bjørne Grimsrud
Fung. direktør, Strategi- og utviklingsavdelingen